

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 435/2010-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. decembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. Š., toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 4, čl. 51 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a), b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd oznámením Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 22 123/08-61/D/925 zo 14. júla 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2010 doručená sťažnosť J. Š. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 4, čl. 51 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a), b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) oznámením Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) č. 22 123/08-61/D/925 zo 14. júla 2010.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa „*obrátil na MS SR s podnetom podľa § 369 ods. 1 Tr. por. [zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), pozn.] smerujúcim k podaniu dovolania Ministrom spravodlivosti SR proti nezákonnému a neústavnému uzneseniu Okresného súdu Čadca o povinnosti nahradiť štátu trovy obhajoby v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 334/2002*“.

Podľa názoru sťažovateľa uvedeným uznesením Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 334/2002, ktorým tento potvrdil bližšie neoznačené „*uznesenie vyššieho súdneho úradníka o povinnosti nahradiť štátu trovy obhajoby a zamietol moju sťažnosť proti uzneseniu VSÚ (vyššieho súdneho úradníka, pozn.)*“, bolo porušené jeho „*právo na bezplatnú pomoc obhajcu, právo vlastníť majetok resp. právo na majetok a jeho ochranu, právo na kontradiktórne konanie a právo na verejné prejednanie záležitosti, pretože Okresný súd Čadca ma absolútne vôbec neupovedomil, že veci koná a že bude rozhodovať, preto som si nemohol splniť povinnosť v zmysle § 34 ods. 3 veta za bodkočiarkou Tr. por. vychádzajúc z presvedčenia, že tá trestná vec bola úplne ukončená, pretože OS Čadca priznal trovy štátu, ktoré boli premlčané v zmysle všeobecných lehôt podľa občianskeho zákonníka, pretože mi nebolo umožnené vyjadriť sa, zabezpečiť si obhajcu pre dané konanie a zúčastniť sa verejného konania atď., pretože vo veci konal nezákonný sudca na vecne a miestne nepríslušnom súde*“.

Ministerstvo spravodlivosti listom sp. zn. 22 123/08-61/D/925 zo 14. júla 2010 sťažovateľovi oznámilo, že jeho podnet odkladá, keďže podľa jeho názoru „*uznesenie súdu o povinnosti nahradiť trovy obhajoby nie je rozhodnutím, proti ktorému by bolo možné v zmysle § 368 ods. 1 Tr. por. podať dovolanie*“.

Sťažovateľ je toho názoru, že uznesenie okresného súdu o povinnosti nahradiť trovy obhajoby je rozhodnutím, ktorým sa právoplatne končí vec, a teda je rozhodnutím pripúšťajúcim dovolanie podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„1. Minister (ka) spravodlivosti SR a Ministerstvo spravodlivosti SR postupom a rozhodnutím v konaní vedenom pod sp. zn. 22 123/08-61/D/925 porušili sťažovateľovo základné právo na inú právnu ochranu, právo na spravodlivý proces (konanie), právo na prístup k súdnej ochrane podľa čl. 46 ods. 1 ústavy SR v spojení s čl. 46 ods. 4, čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 51 ods. 1, čl. 152 ods. 4 ústavy SR, právo na zákonný obsah a ochranu majetku a právo vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy SR, právo na prístup k súdu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na verejné prejednanie záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, právo na majetok a jeho ochranu podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na kontradiktórne konanie a rovnosť zbraní, právo mať primeraný čas a možnosti na obhajobu, právo na právnu pomoc a právo na bezplatnú obhajobu podľa čl. 6 ods. 1, 3 písm. a), b), c) Dohovoru.

2. Ministrovi spravodlivosti SR a Ministerstvu spravodlivosti SR sa zakazuje pokračovať v porušovaní vyššie označených práv a prikazuje sa im konať v konaní sp. zn. 22 123/08-61/D/925 a podať dovolanie, prípadne, ak je to možné prikazuje sa im obnoviť stav pred porušením práv.

3. Upovedomenie (oznámenie) MS SR sp. zn. 22 123/08-61/D/925 zo dňa 14. júla 2010 sa zrušuje a vec sa vracia MS SR na ďalšie konanie.“

Sťažovateľ tiež požiadal o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta porušenie svojich označených práv postupom a listom ministerstva spravodlivosti sp. zn. 22 123/08-61/D/925 zo 14. júla 2010, ktorým mu ministerstvo spravodlivosti opakovane oznámilo, že jeho podnet na podanie dovolania proti rozhodnutiu okresného súdu, ktorým mu bola uložená povinnosť nahradiť trovy obhajoby v trestnom konaní, odkladá.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd preskúmal podstatné okolnosti tvrdené sťažovateľom v jeho sťažnosti adresovanej ústavnému súdu a konštatoval, že táto sa javí ako zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľ sa obrátil na ministerstvo spravodlivosti s podnetom na podanie dovolania proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 T 334/02 zo 16. februára 2009, ktorým okresný súd rozhodol o povinnosti sťažovateľa nahradiť odmenu a hotové výdavky, ktoré boli uhradené štátom ustanovenému obhajcovi.

Ministerstvo spravodlivosti listom sp. zn. 22 123/08-61D/925 zo 14. júla 2010 sťažovateľovi oznámilo, že *„dovolanie nemožno podať proti každému rozhodnutiu súdu, ale len proti rozhodnutiam, proti ktorým to umožňuje Trestný poriadok. Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať len proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Uznesenie súdu o povinnosti nahradiť trovy obhajoby nie je rozhodnutím, proti ktorému by bolo možné v zmysle § 368 ods. 1 Tr. por. podať dovolanie. Váš podnet bol odložený pretože také dovolanie, o ktoré žiadate, by bolo neprípustné.“*

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu mimoriadne opravné prostriedky, ktoré sťažovateľ nemôže uplatniť osobne (takým je nepochybne aj dovolanie podľa § 368 a nasl. Trestného poriadku), nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné (napr. II. ÚS 357/06, IV. ÚS 323/07). Podnet na podanie dovolania podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku nie je opravným prostriedkom a z hľadiska trestného práva procesného ho možno považovať iba za informáciu ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“) ako oprávnenému na jeho podanie, ktorá bez ďalšieho nezakladá zákonom ustanovené právne dôsledky. Ustanovenie § 369 ods. 1 Trestného poriadku neukladá povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť každému podnetu. Je na úvahe ministra spravodlivosti posúdiť a rozhodnúť, či na základe podnetu strany v konaní alebo na základe iného podnetu podá, alebo nepodá dovolanie (táto úvaha je vylúčená iba v prípade, ak zistí, že zákonné podmienky na podanie dovolania sú splnené). Oprávnenie na podanie podnetu na podanie dovolania nemôže mať preto charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (napr. m. m. II. ÚS 42/01, I. ÚS 67/02, III. ÚS 11/04).

Z tohto dôvodu ministerstvo spravodlivosti nemohlo odložením takéhoto podania, t. j. jeho neakceptovaním spôsobiť namietané porušenie označených práv sťažovateľa. Sťažovateľ (v danej veci ako podnecovateľ) mal právo len na to, aby sa minister

spravodlivosti jeho podnetom zaoberal, náležite sa s ním vysporiadal a o spôsobe jeho vybavenia ho vyrozumel, k čomu v tejto veci došlo spôsobom, ktorý nemožno označiť za arbitrárny alebo ústavne neakceptovateľný (napr. III. ÚS 214/2010).

Ústavný súd preto sťažnosť v časti namietajúcej porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľ v petite svojej sťažnosti namietal aj porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a), b) a c) dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, avšak na podporu svojich tvrdení o ich porušení vo svojej sťažnosti neuviedol žiadne konkrétne argumenty, ktoré by akýmkoľvek spôsobom takéto porušenie zo strany ministerstva spravodlivosti signalizovali. Argumentácia sťažovateľa vo vzťahu k uvedeným právam sa týkala iba rozhodnutia okresného súdu, ktorého prieskum nebol predmetom ústavnej sťažnosti v zmysle jej petitu, a ústavný súd sa ním preto nezaoberal.

Súčasťou sťažnostného petitu bola tiež námietka porušenia ďalších už uvedených článkov ústavy (čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 4, čl. 51 ods. 1 a čl. 152 ods. 4), ktoré však neupravujú individuálne základné práva a slobody. Ich aplikácia sa preto v individuálnych sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy viaže iba na vyslovenie porušenia osobitne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa (obdobne napr. IV. ÚS 4/2010).

Keďže ústavný súd v danom prípade nezistil medzi označenými článkami ústavy a tvrdeným porušením týchto článkov ústavne relevantnú súvislosť, sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (obdobne napr. II. ÚS 395/09).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2010